

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

Fractie AWP
Mevrouw M. Hilders

datum 14 april 2026
uw kenmerk
zaaknr. 2026-Z2572
documentnr. WLDOC-1037746042-17967
onderwerp Beantwoording artikel 35-vragen over de uitvoering van de op 2 oktober 2024 aangenomen motie Wateradvies

Beste Marja Hilders,

Per e-mail van 27 februari 2026 heeft u aan het dagelijks bestuur een aantal vragen gesteld over de uitvoering van de op 2 oktober 2024 aangenomen motie Wateradvies.

U schrijft: *“Op 2 oktober 2024 heeft het AB op mijn voorstel de motie Wateradvies aangenomen.*

Daarin is vastgelegd:

- *Voor alle ruimtelijke plannen (van gemeenten en provincie) een wateradvies op te stellen;*
- *Dit wateradvies schriftelijk te communiceren via de website van WL;*
- *Daarin aandacht te besteden aan het primaire en secundaire watersysteem ter plaatse;*
- *Knelpunten in het watersysteem te signaleren, met referentie aan de vigerende normen regionale wateroverlast en de vigerende normen voor waterkeringen in 2050 (waarvoor het waterschap in de praktijk 2100 hanteert);*
- *Aan te geven welke maatregelen noodzakelijk zijn om aan de vigerende normen te voldoen;*
- *Indien geen gevolg wordt gegeven aan het wateradvies dit in een zienswijze op het ruimtelijk plan te verwoorden;*
- *Zo nodig beroep aan te tekenen tegen het betreffende ruimtelijk plan.*

Nu bijna anderhalf jaar na aannemen van de motie worden wateradviezen nog steeds niet gepubliceerd op de website van het Waterschap Limburg en is niet sprake van een transparant proces.

Ook wordt het AB niet actief geïnformeerd en is niet helder of t.a.v. alle ruimtelijke plannen een wateradvies wordt opgesteld.

Dit in weerwil dat het waterschap onder het bereik van de Wet Open Overheid valt. Dat betekent dat het waterschap uit eigen beweging informatie zoals beschikkingen, convenanten, onderzoeksrapporten en wateradviezen openbaar dient te maken.

Deze informatie dient actief openbaar gemaakt te worden, dat betekent dus dat er niet om gevraagd hoeft te worden

Er verschijnen regelmatig algemeen getinte waarschuwende uitspraken en oproepen van de dijkgraaf richting gemeenten als zij niet zouden voldoen aan de adviezen van het waterschap zonder te refereren aan concrete situaties en door het waterschap uitgebrachte adviezen."

Inleiding

Alvorens wij ingaan op uw vragen hechten wij eraan om nadere duiding te geven aan onze advisering in het kader van de weging waterbelang in relatie tot onze opgaven binnen het HWBP (Hoogwaterbeschermingsprogramma) en WiB (Water in Balans). De advisering in het kader van de weging waterbelang staat feitelijk los van onze opgaven binnen het HWBP en WiB. Wij lichten dit toe.

Het HWBP en WiB zijn in het leven geroepen om feitelijk invulling te geven aan onze taken gericht op het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen. In deze programma's werken wij met onze partners, bijvoorbeeld gemeenten, provincie, Rijk en grondbezitters, aan fysieke maatregelen om de waterveiligheid te vergroten dan wel wateroverlast te verminderen.

De primaire waterkeringen dienen uiterlijk in 2050 aan de norm (omgevingswaarde in het Besluit kwaliteit leefomgeving, Bkl) te voldoen. Tot het punt van versterken onder het HWBP, zullen wij de kering beheren en onderhouden conform de wettelijke zorgplicht. Er zijn dan geen principiële belemmeringen om in het binnendijks gebied te bouwen.

De advisering in het kader van de weging waterbelang is niet specifiek gericht op voornoemde taken, maar omvat de bredere taakstelling van het waterschap. Gemeenten moeten in een omgevingsplan namelijk rekening houden met de gevolgen van het plan of initiatief voor het beheer van watersystemen. Daarbij moeten zij, voor een duiding van die gevolgen, de opvattingen van het bestuursorgaan dat is belast met het beheer van die watersystemen betrekken. Dit heet de weging waterbelang. Om deze weging waterbelang op een juiste manier te kunnen doen moeten gemeenten het waterschap om advies vragen. Aan dit advies zijn gemeenten, zoals wellicht bekend, niet gebonden. Ze kunnen hier gemotiveerd van afwijken.

Vraag 1

Welke wateradviezen heeft het waterschap sinds 2 oktober 2024 uitgebracht? Wilt u een overzicht daarvan bijvoegen?

Zijn er ruimtelijke plannen in de Provincie Limburg waarvoor het waterschap geen wateradvies heeft uitgebracht? Zo ja, welke zijn dat en waarom is dat niet gedaan?

Antwoord op vraag 1

Het is nog niet voorgekomen dat wij bewust geen advies hebben gegeven op een plan. Wij zetten erop in om op alle plannen advies te geven. Een lijst van casussen waarin advies is gegeven in het kader van de weging van het waterbelang is te vinden in de bijlage.

Het waterschap heeft vooral die ruimtelijke projecten in beeld waarop een advies wordt gevraagd bij een omgevingsplan of een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) (weging waterbelang). Op deze plannen geeft het waterschap gevraagd en ongevraagd advies.

Het kan voorkomen dat een gemeente met de plannen nog onvoldoende vergevorderd is om een advies aan het waterschap te vragen (initiatieffase, haalbaarheidsfase) en het waterschap nog niet op de hoogte is gesteld van die plannen. Daarnaast is ons niet bekend of daadwerkelijk alle plannen aan ons ter advies zijn voorgelegd.

Vraag 2

Wilt u ons rapporteren welke knelpunten in welke watersystemen u heeft gesignaleerd, met referentie aan de vigerende normen regionale wateroverlast en de nagestreefde norm van 1:100. Indien de 1:100 norm niet realiseerbaar wordt geacht, wilt u dan aangeven wat daarvoor volgens u de reden is?

Idem voor de vigerende normen voor waterkeringen in 2100 en welke maatregelen u noodzakelijk acht om aan de vigerende normen te voldoen?

Antwoord op vraag 2

Wij rapporteren op de volgende wijze:

Over wateroverlastknelpunten in het regionale systeem rapporteren wij tweemaal per jaar. Op 15 mei 2025 heeft u de meest recente rapportage over wateroverlastknelpunten in het regionale watersysteem ontvangen via de Bestuursflits. De knelpunten in het regionaal systeem worden binnen de projecten van Water in Balans opgepakt. Binnen deze projecten wordt een afweging gemaakt welke maatregelen noodzakelijk zijn om de knelpunten op te lossen.

Tweemaal per jaar ontvangt u een voortgangsrapportage over het Hoogwaterbeschermingsprogramma Waterschap Limburg (HWBP-WL) over de uitvoering aan de versterking van de primaire keringen. Alle primaire waterkeringen dienen uiterlijk in 2050 aan de vigerende norm (omgevingswaarde in het Bkl) te voldoen. . Op 25 maart heeft het AB met de actualisatie Maas2050 de strategische lange termijn programmering voor onze toekomstige opgave vastgesteld.

Vraag 3

In vervolg op vraag 2:

In welke cases zijn uw adviezen m.b.t. de te treffen maatregelen opgevolgd en in welke niet?

Antwoord op vraag 3

Zoals in de inleiding al aangegeven zijn er verschillende processen: een proces in het kader van de provinciale normen van het regionale systeem en de rijksnormen voor de waterkeringen. Aan deze processen wordt invulling gegeven door uitvoering van projecten via de programma's Water in Balans (WiB) en Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Deze processen staan los van 'de weging waterbelang'.

In het regionale systeem zijn in 2024 en 2025 in totaal 13 negatieve adviezen afgegeven: Weerterhof (Bunde), Hurpescherweg (Mechelen), Meschermolen (Eijsden), Oliemolen (Heerlen), Schuilstal paarden (Houthem), Daelsweg (Ubachsberg), Snijdersberg (Geulle), Rodestraat (Partij), Kolmonderstraat (Nijswiller), Slakweg fase 2 en 3 (Gronsveld), Mamelis (Vaals), Heijen (Gennep), Maastrichterweg (Meerssen), Hennebergstraat (Simpelveld). Of de in de adviezen gesignaleerde risico's daadwerkelijk gaan optreden wordt pas duidelijk nadat de ruimtelijke procedures voor de plannen zijn afgerond en duidelijk is hoe de gemeente omgaat met onze adviezen.

Vraag 4

Hoe bent u omgegaan met de overheden die uw adviezen m.b.t. de te treffen maatregelen niet opvolgden? Heeft u hierover zienswijzen ingediend, beroepen ingesteld nadat overleg niet tot resultaat leidde?

Antwoord op vraag 4

Deze situatie heeft zich sinds het ingaan van de Omgevingswet en het bijbehorende instrumentarium niet voorgedaan.

Vraag 5

Onderschrijft u nog steeds het uitgangspunt van transparantie vastgelegd in de motie? Onderschrijft u dat het openbare karakter van de wateradviezen inhoudt dat deze voor burgers kenbaar moeten zijn?

Antwoord op vraag 5

Wij zijn het met u eens dat de adviezen in het kader van de weging waterbelang voor eenieder kenbaar moeten zijn. Dit wordt nu al grotendeels geborgd in de gemeentelijke procedure. Bij de verdere uitwerking van de processen binnen de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH), waarbinnen de advisering plaatsvindt, is ook aandacht voor een navolgbare koppeling tussen de gemeentelijke processen en de processen van het waterschap in de weging van het waterbelang.

Vraag 6

Wanneer realiseert u de publicatie van wateradviezen in ieder geval op de website van het waterschap?

Antwoord op vraag 6

Zie antwoord op vraag 5.

Vraag 7 - Bestemd voor de dijkgraaf

Zijn uw algemeen getinte waarschuwende uitspraken richting gemeenten gebaseerd op concrete situaties waarin sprake is van door het waterschap uitgebrachte wateradviezen?

Zo ja welke?

Zo nee, waar zijn uw oproepen op gebaseerd?

Antwoord op vraag 7

De uitspraken van de dijkgraaf die u aanhaalt, zijn niet gebaseerd op concrete situaties. Wij zien dat de manier waarop we ons waterbeheer hebben gedaan onder druk staat. Dit komt onder meer door de gevolgen van klimaatverandering maar ook doordat de beschikbare ruimte beperkt is. Keuzes die bijvoorbeeld gemeenten maken op het gebied van ruimtelijke ordening hebben gevolgen voor inwoners (bijvoorbeeld op het gebied van waterveiligheid) en voor ons watersysteem. Ook recente rapporten zoals dat van de Onderzoeksraad voor de veiligheid (OVV) over extreme neerslag benadrukken dat er een urgentie is om met wateroverlast en waterveiligheid rekening te houden. De uitspraken van de dijkgraaf benadrukken die urgentie.

Vraag 8 - Bestemd voor de dijkgraaf

Onderschrijft u als verantwoordelijk portefeuillehouder voor de communicatie het uitgangspunt dat voor burgers kenbaar moet zijn welke veiligheids- en schaderisico's zij in hun woongebied m.b.t. hoogwater en hevige regenval lopen? En dat daarvoor het openbaar maken van de wateradviezen van belang is?

Wilt u vanuit uw positie en rol een adequate voorlichting en optimale transparantie hiervoor bevorderen?

Antwoord op vraag 8

Wij onderschrijven dat het heel belangrijk is dat voor burgers kenbaar moet zijn welke veiligheids- en schaderisico's in hun woongebied relevant zijn. Dit hoeft niet per se te gebeuren door wateradviezen openbaar te maken. Er zijn meerdere manieren waarop burgers veiligheids- en schaderisico's kunnen achterhalen, bijvoorbeeld via de waterveiligheidskaarten voor het regionale watersysteem. Voor burgers is er sinds vorig jaar ook de waterhoogtewijzer, te vinden via de website van WRL: Wacht niet op Water. Hierin kan iedereen op basis van postcode en huisnummer zoeken naar de waterdiepte die hoort bij een overstroming in 2100 met 1% kans van optreden. Op deze manier is de informatie voor alle burgers beschikbaar en niet alleen op locaties waar een ruimtelijk plan wordt opgesteld. Om burgers verder te informeren over risico's werken we samen binnen programma WRL met andere overheden zoals de veiligheidsregio's.

Vraag 9 - Bestemd voor de dijkgraaf

Artikel 94 lid 1 van de Waterschapswet verplicht de voorzitter (dijkgraaf) een goede behartiging van de taken van het waterschap te bevorderen.

Eén van de taken van het waterschap is de wetgeving in acht te nemen en op een goede wijze uit te voeren.

Bent u - mede gelet op art 94 Waterschapswet - bereid op korte termijn de uitvoering van de Wet Open Overheid door het WL tegen het licht te houden teneinde de blokkades tegen actieve openbaarmaking te slechten?

Antwoord op vraag 9

Uit artikel 94, lid 1 Waterschapswet volgt dat de voorzitter een goede behartiging van de taken van het waterschap bevordert. Wat deze taken zijn, staat beschreven in artikel 1, lid 2 van de Waterschapswet, namelijk (kortweg):

- 1. het beheer van watersystemen, en*
- 2. de zuivering van stedelijk afvalwater.*

Overheden (en dus ook het waterschap) zijn uiteraard gehouden om de wetgeving in acht te nemen en zich daaraan te houden.

Er is geen sprake van een blokkade. De Wet open overheid stelt in een aantal gevallen actieve openbaarmaking van informatie neergelegd in documenten verplicht. Een deel daarvan is nog niet in werking getreden en dus op dit moment nog niet verplicht om te openbaren. Dit geldt onder meer voor adviezen. Echter, ook op het moment dat het openbaar maken van adviezen verplicht wordt, dan nog geldt deze verplichting niet voor het waterschap. Deze verplichting rust dan op de gemeente die het advies aan het waterschap heeft gevraagd (artikel 3.3, lid 6, letter c Woo).

Gelet op het bovenstaande zien wij geen noodzaak om de uitvoering van de Woo op dit punt tegen het licht te houden.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 35 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur zal een afschrift van deze brief ter kennisneming worden toegezonden aan de leden van het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,

het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,

de secretaris-directeur,

de dijkgraaf

ir. E.J.M. Keulers MMO

S.M.M. Borgers